

بسمه تعالی

آیین نامه داورى آزمون حفظ تلفنى

جشنواره قرآن و عترت دانشگاه جامع علمى کاربردى

بخش آزمون حفظ تلفنى جشنواره قرآن و عترت دانشگاه جامع علمى کاربردى ۱۰۰ امتیاز دارد که ۸۰ امتیاز آن برای حسن حفظ، ۱۰ امتیاز برای تجوید، ۵ امتیاز برای صوت و لحن و ۵ امتیاز برای وقف و ابتداء لحاظ خواهد شد. حال نحوه نمره گذاری هر یک از این بخش ها بررسی می گردد.

الف) حسن حفظ: مهمترین بخش در مسابقات حفظ قرآن کریم در مورد یک حافظ، تسلط او بر ارائه ی محفوظاتش است. هر مقدار در این زمینه توانمندتر و بر محفوظات خویش مسلط تر باشد، امتیاز بیشتری به وی تعلق خواهد گرفت. برای امتیاز دادن در این بخش، تمامی خطاهای حافظ در حین تلاوت از کل نمره حسن حفظ (که ۸۰ امتیاز می باشد)، براساس جدول زیر کسر می گردد و در نهایت با سایر نمرات جمع خواهد شد.

جدول بازبینی ویژه حلقه ترقی (۱ تا ۳۰ جزء)															عنوان
مورد	تثانیه	دقیقه	ثانیه	دقیقه	ثانیه	دقیقه	ثانیه	دقیقه	ثانیه	دقیقه	ثانیه	دقیقه	ثانیه	دقیقه	انتباه و خطا
مورد	تثانیه	دقیقه	ثانیه	دقیقه	ثانیه	دقیقه	ثانیه	دقیقه	ثانیه	دقیقه	ثانیه	دقیقه	ثانیه	دقیقه	انتباه و خطا
کسر نمره	۰/۵	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴

۱. اشتباه در حرکات و حروف (شامل؛ کم، زیاد و یا جابجایی):

- ۱.۱. چنانچه حافظ خود فوراً تصحیح کند نیم نمره و در غیر این صورت ۱ نمره از وی کسر خواهد شد.
- ۱.۲. برای اینکه تمرکز فرد به هم نخورد، داور در این بخش اشتباه را تذکر نمی‌دهد. در صورتی که متسابق تلاوت خود را تصحیح کرد، نمره «تصحیح فوری» و در غیر این صورت نمره «عدم تصحیح» کم می‌شود.

- ۱.۳. منظور از حرف در این بخش، حروف الفبا می‌باشد و کلماتی نظیر: ما، عن، من ... را شامل نمی‌شود.
- ۱.۴. اگر در جابجایی حروف ریشه کلمه تغییر یابد، کسر نمره در بخش کلمه صورت می‌پذیرد؛ مثلاً: کلمه (یعلمون) و (یعملون) و در غیر اینصورت صرفاً نمره اشتباه در حروف و حرکات کسر می‌گردد مانند: (یعلمون) و (یُعلمون) یا (یعلمهم) و (یعلمکم) یا (یعلمون) و (تعلمون) و ...

۲. اشتباه در یک کلمه (شامل؛ کم، زیاد و یا جابجایی):

- ۲.۱. چنانچه حافظ فوراً تصحیح کند، (قبل از ۷ ثانیه) ۱ نمره و اگر با تذکر داور تصحیح کند ۲ نمره و در صورت عدم تصحیح ۳ نمره از وی کسر خواهد شد.

تذکر ۱: در این بخش منظور از «تصحیح فوری» یا «فوراً» تصحیح قبل از ۷ ثانیه است، لذا در این موارد، نمره مکث کم نمی‌شود.

تذکر ۲: در این قسمت تنها یکی از این نمرات کم می‌شود یعنی یا «تصحیح فوری» یا «تصحیح با تذکر» یا «تصحیح توسط داور».

- ۲.۲. کلماتی که در قرآن کریم به صورت ترکیبی از حروف و کلمه آمده، با توجه به رسم الخط قرآن عثمان طه، یک کلمه محسوب می‌گردد؛ مانند: (فلیقاتل)، (فسیکفیکهم)، (و الرسول)، (والله)، (ولیتلطف)، (والذی) و ... و کلمات ترکیبی که هریک از کلمات معنای مستقلی دارند دو کلمه محسوب می‌شوند، مانند: (عبد الله)، (رسول الله) (بنی اسرائیل)، (آل عمران) و ...

- ۲.۳. حروف مقطعه ابتدای هر سوره، یک کلمه محسوب شده و اختلال در کل یا بعضی از حروف آن، موجب کسر نمره در ستون (اشتباه در کلمه) می‌گردد، مانند: (ق)، (که‌یعض) و ... که مجموعاً یک کلمه محسوب می‌شود.

۳. اشتباه در کلمات (شامل؛ کم، زیاد و یا جابجایی):

- ۳.۱. چنانچه حافظ فوراً تصحیح کند، (پیش از ۷ ثانیه) یک و نیم نمره و اگر با تذکر داور تصحیح کند دو و نیم نمره و در صورت عدم تصحیح، ۴ نمره از وی کسر خواهد شد.

تذکر ۱: در این بخش منظور از «تصحیح فوری» یا «فوراً» تصحیح قبل از ۷ ثانیه است، لذا در این موارد، نمره مکث کم نمی‌شود.

تذکر ۲: در این قسمت تنها یکی از این نمرات کم می‌شود یعنی یا «تصحیح فوری» یا «تصحیح با تذکر» یا «تصحیح توسط داور».

- ۳.۲. منظور از کلمات، عبارتی است که حداقل از دو کلمه تشکیل شده باشد.
- ۳.۳. «بسم الله الرحمن الرحیم» ابتدای سوره‌ها در حکم عبارت است.

۴. انتقال به آیات نزدیک (در حد یک آیه):

۴،۱. اگر فرد در هنگام تلاوت یک آیه را جا گذاشت و آیه قبل یا بعد را تلاوت کرد، به این مورد انتقال به آیات نزدیک اطلاق می‌شود. در صورتی که وی این اشتباه را فوراً تصحیح کرد، (قبل از ۷ ثانیه) ۲ نمره، اگر با تذکر داور تصحیح کرد ۳ نمره و در صورت عدم تصحیح چهار و نیم نمره کسر می‌شود.

تذکر ۱: در این بخش منظور از «تصحیح فوری» یا «فوراً» تصحیح قبل از ۷ ثانیه است، لذا در این موارد، نمره مکث کم نمی‌شود.

تذکر ۲: در این قسمت تنها یکی از این نمرات کم می‌شود یعنی یا «تصحیح فوری» یا «تصحیح با تذکر» یا «تصحیح توسط داور».

۴،۲. منظور از «انتقال به آیات»، فقط در مورد ابتدای آیات بوده و در صورت ایجاد اشتباه در خلال آیه، انتقال محسوب نشده و در ستون کلمات کسر امتیاز خواهد شد.

۴،۳. در آیاتی که ابتدای آن با آیات دیگر مشابه است؛ تا جایی که با آیات دیگر مشابه است، ابتدای آیه محسوب می‌شود، نظیر آیات ۸۹ و ۱۰۱ سوره بقره.

۵. انتقال به آیات دور (بیش از یک آیه) و فراموشی ابتدای آیه:

۵،۱. در صورتی که حافظ هنگام تلاوت ترتیب آیات را رعایت نکرد و به بیش از یک آیه قبل یا بعد و یا به آیاتی از سوره‌های دیگر منتقل شده و یا ابتدای آیه مورد نظر را فراموش کرد، در این بخش از وی کسر امتیاز می‌شود.

۵،۲. اگر حافظ فوراً تصحیح کند ۲،۵ نمره، اگر با تذکر داور تصحیح کند، ۳،۵ نمره و در صورت تصحیح توسط داور، ۵ نمره از وی کسر می‌گردد.

تبصره: اگر حافظ نتواند آیه‌ای که بیش از یک سطر هست را تلاوت کند و داور تمام یا بیشتر آیه را به او کمک کند به ازای هر سطر فقط پنج نمره از وی کسر گشته و کلیه اشتباهات دیگر حافظ (اعم از مکث، تکرار، تصحیح حرف، کلمه و کلمات) در این آیه از جدول بارم‌بندی پاک می‌شود.

تذکر ۱: در این بخش منظور از «تصحیح فوری» یا «فوراً» تصحیح قبل از ۷ ثانیه است، لذا در این موارد، نمره مکث کم نمی‌شود.

تذکر ۲: در این قسمت تنها یکی از این نمرات کم می‌شود یعنی یا «تصحیح فوری» یا «تصحیح با تذکر» یا «تصحیح توسط داور».

۶. مکث و تکرار:

۶.۱. اگر ریتم تلاوت شرکت‌کننده در هنگام تلاوت به هم بخورد و بیش از حد متعارف (ولو کمتر از ۷ ثانیه) مکث نماید یا عبارتی را برای یادآوری بیشتر، دو بار تکرار نموده و به تلاوت آیه ادامه دهد، برای هر مکث و هر تکرار، نیم نمره از وی کسر می‌شود.

۶.۲. اگر شرکت‌کننده پس از مکث یا تکرار، موفق به ادامه تلاوت نشود و داور مساعدت نماید، علاوه بر کسر نمره مکث و یا تکرار، حسب نوع کمک (کلمه یا کلمات یا فراموشی ابتدای آیه)، نمره منفی برای حافظ در نظر گرفته می‌شود.

۶.۳. اگر در ابتدای تلاوت و طرح سؤال توسط داور، حافظ سؤال را تشخیص نداده و از داور برای تشخیص سؤال، درخواست تکرار نماید و یا در حین تلاوت از داور در رابطه با قسمت خوانده شده، تأیید بگیرد، به ازای هر مورد، نیم نمره از حافظ کسر خواهد شد.

تذکر: در صورتی که برای کارشناس محرز شد، که داوطلب به علت اختلال صوتی، نشنیده است، نیازی به کسر نمره نیست.

۶.۴. اگر حافظ پس از طرح سؤال توسط داور، قرائت خود را شروع نماید و سپس از داور بخواهد که مجدداً سؤال را برای وی تکرار کند، در این صورت کسر امتیاز در (ستون کلمات) انجام خواهد شد.

۶.۵. اگر حافظ پس از مکث (در غیر از ابتدای آیه)، موفق به تلاوت عبارت نگردد، در صورت امکان داور ابتدا کلمه اول را تذکر داده و در صورت تلاوت حافظ، در (ستون کلمه)، و در صورت عدم یادآوری، عبارت را تلاوت نموده و در (ستون کلمات) کسر امتیاز می‌نماید. توجه داشته باشید که در این بخش نیز یکی از این قسمت‌ها کسر می‌شود.

۶.۶. ملاک در داوری «تکرار» صرفاً تلاوت اول فرد است. یعنی:
(ا) چنانچه حافظ عبارتی را صحیح خواند و در تکرار مجدد آن عبارت دچار مشکل شد، تلاوت اول مورد ارزیابی قرار می‌گیرد.

(ب) چنانچه حافظ در بخشی از عبارت دچار اشتباه شد و بازگشت، سپس آن قسمت را تصحیح کرد و در قسمت دیگری که درست خوانده بود، دچار اشتباه شد، تلاوت اول مورد ارزیابی قرار می‌گیرد.

نکته مهم (قاعده اختلال حداکثری): اگر حافظ در گزینه جابجایی (یکی از ملاک‌های کسر نمره) دچار اشتباه غیر هم‌سطح شود، یعنی حرفی را جا گذاشته و به جای آن کلمه آورده و یا برعکس و یا کلمه‌ای را جا گذاشته و به جای آن عبارت آورده و یا برعکس، در این موارد، حداکثر امتیاز از وی کسره می‌گردد، یعنی در تقابل بین حرف و کلمه، کسر امتیاز در ستون کلمه لحاظ شده و در تقابل بین کلمه و عبارت، کسر امتیاز در ستون عبارت لحاظ می‌شود.

(ب) وقف و ابتدا: مراعات دقیق موارد وقف و ابتدای تلاوت، در این آزمون دارای ۵ نمره می‌باشد. برای سهولت در ارزیابی این بخش، تنها رعایت محل‌های وقف لازم و وقف ممنوع که در قرآن‌های عثمان طه با علامت «م» و «لا» مشخص شده‌اند، لحاظ می‌گردد. در صورتی که داوطلب این موارد را رعایت نکرد، به ازای هر مورد یک نمره از وی کسر می‌شود.

تبصره: وقف و وصل در **انتهای** برخی از آیاتی که «لا» آمده است، باعث کسر امتیاز نمی‌گردد.

نکته: برای سهولت در امر داوری، بخش **وقف و ابتدا** تنها در **سؤال اول** هر داوطلب مورد ارزیابی قرار می‌گیرد.

ج) صوت و لحن: یکی دیگر از شاخص‌های ارزیابی این آزمون، صوت و لحن داوطلب بوده که حداکثر امتیاز آن ۵ نمره می‌باشد. برای سهولت در ارزیابی این بخش، در صورتی که فرد به تقلید از ترتیل یکی از اساتید تلاوت کرد و یا اینکه ترتیل خوب و مناسبی ارائه داد به وی ۵ امتیاز تعلق می‌گیرد، در صورتی که تلاوت آهنگین داشت اما تلاوت وی اصول و استاندارد نداشت به وی ۳ نمره تعلق می‌گیرد و در صورتی که کاملاً فارسی و بدون رعایت صوت و لحن تلاوت کرد، حداقل یک نمره به وی تعلق می‌گیرد. نکته: برای سهولت در امر داوری، بخش **صوت و لحن** تنها در **سؤال دوم** هر داوطلب مورد ارزیابی قرار می‌گیرد.

د) تجوید: پس از حسن حفظ، مهمترین بخش در امتیازدهی، بخش تجوید، یعنی؛ اداء درست حروف با تکیه بر مخارج آن و نیز مراعات احکام و صفات حروف است. از آنجایی که ارتقای سطح تجوید عملی داوطلبین یکی از برنامه‌های مرکز است، در این آزمون در گام نخست صرفاً رعایت تلفظ عربی حروف مورد ارزیابی قرار می‌گیرد. این بخش در آزمون شفاهی ۱۰ نمره را به خود اختصاص داده است، که در صورت رعایت نکردن تلفظ هریک از حروف زیر یک امتیاز از فرد کسر می‌گردد. این حروف عبارتند از: «ث، ح، ذ، ص، ض، ط، ظ، ع، غ، و».

کارشناسان محترم توجه داشته باشند که در صورت **تکرار** عدم رعایت تلفظ یک حرف، فقط **یک** امتیاز از وی **کسر** می‌شود.

نکته: برای سهولت در امر داوری، بخش **تجوید** تنها در **سؤال سوم** هر داوطلب مورد ارزیابی قرار می‌گیرد.

تذکر: در صورت **انصراف** داوطلب از هر سؤال، و یا تحت الشعاع قرار گرفتن تلاوت وی، ارزیابی تجوید، صوت و لحن و وقف و ابتدای قرائت وی براساس **سایر** سؤالات لحاظ خواهد شد.